

Sygn. akt V KK 205/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Andrzej Tomczyk

SSN Barbara Skoczowska (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 21 października 2021 r.

w sprawie **R. K.**

skazanego z art. 178a § 1 k.k.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego,

na korzyść skazanego,

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Z.

z dnia 9 października 2020 r., sygn. akt II K (...),

uchyla zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Z. z dnia 9 października 2020 r. i postępowanie karne w tym zakresie na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umarza, a kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Z. wyrokiem nakazowym z dnia 27 lipca 2020 r., sygn. akt II K (...), uznał oskarżonego R. K. za winnego m.in. tego, że w dniu 23 stycznia 2020 roku w Z. na ul. P. w ruchu lądowym kierował pojazdem mechanicznym marki

F. o nr rej. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości, wynik pierwszego badania 0,29 mg/1 alkoholu w wydychanym powietrzu, wynik drugiego badania 0,28 alkoholu w wydychanym powietrzu, tj. przestępstwa z art. 178a § 1 k.k., i za to wymierzył mu karę 150 stawek dziennych grzywny z ustaleniem wysokości jednej stawki dziennej grzywny na kwotę 30 zł. Na podstawie art. 42 § 2 k.k. sąd orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, zobowiązując go na podstawie art. 43 § 3 k.k. do zwrotu posiadanego dokumentu prawa jazdy w Wydziale Komunikacji Urzędu Miasta Z., z tym zastrzeżeniem, że do chwili zwrotu okres, na jaki orzeczono wobec niego środek kamy w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, nie biegnie. Na podstawie art. 43a § 2 k.k. sąd zasądził od oskarżonego na rzecz Funduszu P. kwotę 5.000 zł tytułem świadczenia pieniężnego.

Wyrok nakazowy Sądu Rejonowego w Z. z dnia 27 lipca 2020 r., sygn. akt II K (...), nie został zaskarżony przez żadną ze stron postępowania i uprawomocniło się w dniu 25 sierpnia 2020 r.

Następnie, Sąd Rejonowy w Z. wyrokiem nakazowym z dnia 9 października 2020 r., sygn. akt II K (...), uznał oskarżonego R. K. za winnego tego, że w dniu 23 stycznia 2020 roku w Z. na ul. P., w ruchu drogowym kierował samochodem osobowym marki F. o nr rej. (...), znajdując się pod wpływem środków psychoaktywnych w postaci amfetaminy o stężeniu 198,4 ng/ml, metaamfetaminy o stężeniu 30,9 ng/ml oraz będąc pod wpływem alkoholu o stężeniu 0,29 mg/1 alkoholu w wydychanym powietrzu tj. popełnienia występku z art. 178a § 1 k.k. i za to wymierzył mu karę grzywny w wysokości 80 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na 50 zł. Sąd I instancji orzekł ponadto od oskarżonego na rzecz Funduszu P. na mocy art. 43a § 2 k.k. świadczenie pieniężne w wysokości 5.000 złotych, a na mocy art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat od dnia uprawomocnienia się wyroku.

Wyrok nakazowy Sądu Rejonowego w Z. z dnia 9 października 2020 r., sygn. akt II K (...), nie został zaskarżony apelacją przez którąkolwiek ze stron i uprawomocnił się w dniu 22 grudnia 2020 roku.

Kasację od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Z. z dnia 9 października 2020 roku, sygn. akt II K (...), wniósł Prokurator Generalny, który zaskarżając orzeczenie w całości na korzyść oskarżonego R. K. zarzucił:

„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa procesowego, a mianowicie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., polegające na skazaniu R. K. przez Sąd Rejonowy w Z. prawomocnym wyrokiem nakazowym z dnia 9 października 2020 r., sygn. akt II K (...), za to, że w dniu 23 stycznia 2020 roku w Z. na ul. P., w ruchu drogowym kierował samochodem osobowym marki F. o nr rej. (...) znajdując się pod wpływem środków psychoaktywnych w postaci amfetaminy o stężeniu 198,4 ng/ml. metaamfetaminy o stężeniu 30,9 ng/ml oraz będąc pod wpływem alkoholu 0,29 mg/1 alkoholu w wydychanym powietrzu, tj. za czyn z art. 178a § 1 k.k., podczas gdy za popełnienie tego samego czynu wymieniony został uprzednio prawomocnie skazany wyrokiem nakazowym tego Sądu z dnia 27 lipca 2020 roku o sygn. akt II K (...), co stanowi bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia, określoną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.”

Prokurator Generalny podnosząc taki zarzut wniósł o uchylenie wyroku i umorzenie postępowania wobec R. K. na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez Prokuratora Generalnego okazała się oczywiście zasadna, co uzasadniało jej rozpoznanie oraz uwzględnienie przez Sąd Najwyższy na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k.).

Należy w pełni podzielić stanowisko Prokuratora Generalnego, zgodnie z którym wyrok Sądu Rejonowego w Z. z dnia 9 października 2020 r., sygn. akt II K (...), zapadł z naruszeniem art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. wobec zaistnienia w stosunku do tego czynu stanu powagi rzeczy osądzonej, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.

Trafnie bowiem zauważono w kasacji, że oskarżony został skazany dwukrotnie za ten sam czyn realizujący znamiona czynu zabronionego opisanego w art. 178a § 1 k.k., mimo różnicy w opisach. Należy bowiem zauważyć, że w odniesieniu do obu czynów została zachowana tożsamość zarówno sprawcy, jak i czasu oraz miejsca popełnienia czynu. Co więcej, w obu przypadkach opisano tożsamy atak na dobro prawne, jakim jest życie, zdrowie i mienie (zob. np. G.

Bogdan, w: W. Wróbel (red.), A. Zoll (red.), *Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Część I. Komentarz do art. 117-211a*, teza 1 do art. 178a). Jedyne, czym różnią się opisy czynów przypisanych oskarżonemu, to kwestia tego, czy sprawca znajdował się wyłącznie w stanie nietrzeźwości, czy również pod wpływem środka odurzającego.

Należy jednak zauważyć, że do wyczerpania znamiona występkę opisanego w art. 178a § 1 k.k. wystarczy, że osoba, która prowadzi pojazd mechaniczny znajduje się albo w stanie nietrzeźwości, albo pod wpływem środka odurzającego. Fakt dodania w opisie czynu przypisanego w wyroku Sądu Rejonowego w Z. z dnia 9 października 2020 r., sygn. akt II K (...), dodatkowej okoliczności, która zaistniała podczas realizacji czynu, tj. działania także pod wpływem środka odurzającego, nie wpływa na zmianę oceny tożsamości czynu. Oba opisy dotyczą bowiem realizacji tego samego zachowania, wyczerpującego znamiona art. 178a § 1 k.k.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że „wówczas, gdy czyny – przypisany w prawomocnie zakończonym postępowaniu i objęty postępowaniem wszczętym później – dotyczą tej samej osoby i tego samego zdarzenia faktycznego, to choćby różniły się opisem i kwalifikacją prawną, dla oceny, czy nie doszło do naruszenia określonego przepisem art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. zakazu *ne bis in idem*, konieczne jest dokonanie analizy przypisanych zachowań z punktu widzenia kryteriów tożsamości czynów, uwzględniającej konkretne okoliczności, ustalone w obu postępowaniach” (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 listopada 2002 r., sygn. IV KZ 40/02, OSNKW z. 1-2/2003, poz. 13).

W tym stanie rzeczy, wobec wystąpienia przeszkody prawnej z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., stanowiącej bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i umorzył postępowanie karne (art. 537 § 2 k.p.k.).

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak we wstępie.